

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2024. № 11.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.11.14>

УДК 316.42:005.346

I. М. Дорош,

доктор філософії, доцент кафедри адміністративного та фінансового менеджменту, Національний університет «Львівська політехніка»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1394-5639>

ОЦІНЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ВПЛИВУ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДУ SOCIAL RETURN ON INVESTMENT (SROI)

I. Dorosh,

*PhD in Public Management and Administration, Associate Professor of the
Department of Administrative and Financial Management,*

Lviv Polytechnic National University

EVALUATION OF THE SOCIAL IMPACT OF PUBLIC ORGANIZATIONS USING THE SOCIAL RETURN ON INVESTMENT (SROI) METHOD

Стаття присвячена аналізу можливостей використання методу Social Return on Investment (SROI) для оцінювання соціального впливу громадських організацій (ГО). У сучасних умовах ГО виконують важливу роль у вирішенні соціальних проблем, забезпечуючи підтримку вразливих груп населення та сприяючи сталому розвитку. Проте для ефективного управління й обґрунтованості державної підтримки ГО необхідно мати достовірні

інструменти оцінювання їхнього реального впливу на суспільство. Метод SROI є інноваційним підходом, який дає змогу визначити та виміряти соціальну цінність, створену ГО, перетворюючи соціальні, екологічні та економічні результати в грошовий еквівалент.

У статті розглянуто основні етапи застосування SROI, серед яких ідентифікація зацікавлених сторін, розробка логіки змін, монетизація нематеріальних результатів, аналіз вкладених ресурсів та розрахунок коефіцієнта соціального повернення на інвестиції. Також описано ключові принципи SROI, включаючи прозорість, інклюзивність та цінність результатів, які забезпечують підвищення рівня довіри до оцінювання та точне відображення впливу ГО.

Особливу увагу приділено порівнянню традиційних методів оцінювання соціального впливу з методом SROI. Якщо кількісні та якісні методи не враховують комплексний соціальний ефект, то SROI дозволяє провести глибокий аналіз і представити реальну соціальну віддачу від інвестицій. Наведено реальні кейси використання SROI у міжнародних та українських ГО, зокрема Social Ventures Australia, FRC Group, Big Lottery Fund, ГО "Життя" та Українського жіночого фонду, що демонструють переваги й можливості методу.

Перспективи подальших досліджень включають адаптацію SROI для різних типів ГО, інтеграцію Big Data та AI для моніторингу соціального впливу в реальному часі, розробку єдиних стандартів оцінки соціальної віддачі та дослідження етичних аспектів використання персональних даних. Результати дослідження сприятимуть вдосконаленню управлінських рішень у сфері публічного управління та підвищенню ефективності діяльності ГО.

The article analyzes the possibilities of using the Social Return on Investment (SROI) method to assess the social impact of non-profit organizations (NPOs). In modern conditions, NPOs play a crucial role in addressing social issues, providing support to vulnerable populations, and promoting sustainable development. However, effective management and substantiation of state support for NPOs require reliable

tools to assess their real impact on society. The SROI method is an innovative approach that allows measuring the social value created by NPOs by converting social, environmental, and economic outcomes into monetary terms.

The article outlines the main stages of applying SROI, including stakeholder identification, development of a theory of change, monetization of intangible outcomes, analysis of resources invested, and calculation of the social return on investment coefficient. Key principles of SROI—transparency, inclusiveness, and value of results—are highlighted to ensure trust in the assessment process and an accurate representation of the NPO's impact.

Special attention is given to comparing traditional methods of social impact assessment with the SROI method. While quantitative and qualitative methods often fail to capture a comprehensive social effect, SROI enables a deeper analysis and presents the true social return on investment. Real-world cases of SROI implementation in both international and Ukrainian NPOs, such as Social Ventures Australia, FRC Group, Big Lottery Fund, "Life" NGO, and the Ukrainian Women's Fund, are presented to demonstrate the advantages and capabilities of the method.

Future research prospects include adapting SROI for various types of NPOs, integrating Big Data and AI for real-time impact monitoring, developing unified standards for assessing social return, and exploring ethical aspects related to the use of personal data. The research results will contribute to enhancing management decisions in public administration and improving the efficiency of NPO activities.

Ключові слова: *соціальний вплив, громадські організації, Social Return on Investment (SROI), оцінка ефективності, інклюзивність, прозорість, соціальна цінність, Big Data, штучний інтелект (AI), публічне управління.*

Keywords: *social impact, non-profit organizations, Social Return on Investment (SROI), performance evaluation, inclusiveness, transparency, social value, Big Data, artificial intelligence (AI), public administration.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. *В сучасних умовах неприбуткові*

організації, найчисленнішими з яких є громадські (ГО), стають важливими партнерами держави у вирішенні ключових соціальних питань. Таким чином, від оцінювання їхнього соціального впливу залежить обґрунтованість державної підтримки ГО та довіра до їхньої діяльності. Зрозумілим також є те, що державні та приватні донори, вимагають від ГО прозорості та підзвітності. Адже важливо розуміти, що виділені ресурси використовуються ефективно, а діяльність організації має конкретну соціальну користь. Саме тому соціальна віддача стає новим індикатором успішності діяльності громадських організацій. Оцінювання соціального впливу дає змогу виміряти наскільки організація сприяє позитивним змінам в суспільстві, а також приймати обґрунтовані рішення про напрямки розвитку, підвищувати ефективність діяльності та коригувати стратегії на основі отриманих результатів.

Сьогодні існує потреба у впровадженні нових методів, таких як Social Return on Investment (SROI), для оцінювання соціальної віддачі ГО, яка враховує не лише фінансові показники, але й соціальні зміни, що відбуваються завдяки діяльності організацій. Ефективне оцінювання соціального впливу допомагає ГО залучати додаткові джерела фінансування, демонструючи свою спроможність приносити реальні соціальні зміни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження в галузі оцінювання соціального впливу ГО свідчать на користь зростаючої популярності методу SROI як універсального інструменту для вимірювання соціальної цінності, створеної через діяльність таких організацій. Одним із піонерів концепції соціальної та екологічної віддачі від інвестицій вважають Джеда Емерсона, який описав важливість цього методу для соціальних підприємств і некомерційних організацій у своїх численних наукових працях [5].

Не менш важливими у цій галузі є дослідження незалежного британського аналітичного центру New Economics Foundation, зокрема щодо адаптації методу SROI для оцінювання соціального впливу у британському контексті. Численні публікації в межах цього проекту містять підходи для інтеграції SROI з іншими методами, що робить процес оцінювання зручнішим для організацій, а також акцентують увагу на теорії змін і взаємодії зі стейкхолдерами тощо [7].

Серед фундаментальних джерел також варто виділити такі електронні ресурси, як Social Value International та Social Ventures Australia, які стали одними з перших організацій, що систематизували практичне застосування SROI для оцінювання впливу на суспільство. На сайтах цих організацій наведені реальні кейси, де SROI використовується для монетизації соціальних змін, що дозволяє ГО чітко демонструвати донорам і партнерам економічну віддачу від соціальних інвестицій [8, 9].

Разом з тим, сьогодні використання методу SROI для оцінювання соціального впливу ГО недостатньо використовується в Україні через певні обмеження. Аналізування можливостей використання методу SROI у вітчизняному контексті однозначно сприятиме підвищенню ефективності діяльності громадських організацій у сфері публічного управління.

Цілі статті – проаналізувати та продемонструвати можливості використання методу Social Return on Investment (SROI) для оцінювання соціального впливу ГО, а також визначити його значення для підвищення ефективності діяльності таких організацій у сфері публічного управління.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах кризи, спричиненої війною та іншими глобальними потрясіннями, роль ГО у відновленні соціальних інститутів зростає. Оцінювання соціального впливу стає ключовим інструментом для визначення ефективності їхнього внеску в процеси відновлення та розвитку суспільства.

Громадські організації (ГО) виконують численні функції, спрямовані на вирішення соціальних проблем, підтримку вразливих груп населення, покращення умов життя та сприяння сталому розвитку. Їхня діяльність зосереджена на створенні довготривалої соціальної цінності, яка вимірюється не лише фінансовими показниками, а й соціальним, культурним та екологічним впливом. Виділимо низку аргументів на користь важливої ролі громадських організацій у створенні соціальної цінності. По-перше, це забезпечення соціальних послуг. Адже ГО часто працюють у сферах, які недофінансовані або не охоплені державними структурами. Вони надають критично важливі соціальні послуги – від допомоги людям із обмеженими можливостями до

програм з охорони здоров'я та освіти. Через це вони безпосередньо створюють соціальну цінність, полегшуючи життя вразливих груп населення. По-друге, просування громадських інтересів та захист прав. ГО сприяють захисту прав людини, спрямовані на вирішення гендерної, расової та економічної нерівності, а також відстоюють інтереси місцевих громад, що посилює соціальної справедливості та формування інклюзивного суспільства. По-третє, адвокація та вплив на державну політику. Громадські організації активно займаються адвокацією, спрямованою на зміну політик і законодавства. Вони часто є каталізаторами змін у публічній політиці, представляючи інтереси громадян перед державними органами та міжнародними інституціями. Це допомагає формувати ефективні політики, які спрямовані на покращення життя суспільства. По-четверте, розвиток громадянського суспільства та соціальної солідарності. ГО активно залучають громадян до процесів самоврядування та громадської активності, що сприяє зміцненню соціальної згуртованості та формуванню активного громадянського суспільства. Завдяки цьому вони розвивають соціальний капітал і підвищують рівень громадської участі у прийнятті рішень. Окрім зазначених аргументів, ГО часто виступають генераторами нових ідей та інноваційних рішень у сфері соціальних послуг, створюють можливості для навчання та професійного розвитку, сприяють підвищенню обізнаності про важливість сталого розвитку та впровадженню екологічно відповідальних практик, створюють мережі довіри та співпраці між різними секторами суспільства тощо [1, 143-149].

Серед традиційних методів оцінювання соціального впливу ГО виділяють кількісні, якісні показники, логічні моделі, методи аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища організації тощо. Одним із найпоширеніших традиційних методів оцінювання є використання кількісних показників (*metrics*), таких як кількість людей, які отримали послуги, кількість проведених заходів, кошти, витрачені на проекти. Ці показники легко виміряти і вони дають уявлення про масштаби діяльності ГО, разом з тим, цей підхід не враховує якісні зміни у житті людей і не дає змоги оцінити реальний соціальний вплив.

Що ж до використання якісних методів, як-от опитування, інтерв'ю та фокус-групи, то це дозволяє отримати більш глибоке розуміння потреб цільових груп, що сприяє оцінюванню задоволеності учасників проекту та їхньому сприйнятті змін. Попри це, суб'єктивність відповідей і обмежена репрезентативність результатів часто не відображає реальний соціальний ефект діяльності організації.

Оцінювання за допомогою логічних моделей, як, наприклад, Logical Framework Approach, передбачає побудову логічної моделі проекту, де визначаються цілі, завдання, ресурси, заходи та очікувані результати. Цей процес допомагає організувати проект і відстежувати виконання завдань на кожному етапі. Проте логічна модель фокусується здебільшого на процесі досягнення результатів, ніж на фактичному соціальному впливі, який можуть мати ці результати [6].

Методи аналізування сильних і слабких сторін, можливостей і загроз проектів ГО дозволяє виявити внутрішні та зовнішні фактори, що впливають на ефективність організації. Сьогодні активно використовуються, такі методи як SWOT-аналіз, PEST-аналіз, PIMS-аналіз тощо. Ці методи більше підходять для стратегічного планування, проте не оцінюють конкретних соціальних результатів [1, 107-125].

Отже, традиційні методи оцінювання часто фокусуються на процесі або обмежуються кількісними індикаторами, що не дає змогу повною мірою оцінити реальні зміни у житті людей, на які спрямовані ініціативи ГО. Це зумовлює неповне розкриття та недооцінку їх соціальної цінності. Сучасний підхід до оцінювання вимагає комплексних, інноваційних інструментів, здатних вимірювати реальний вплив на суспільство. Серед інноваційних методів, які сьогодні активно використовуються варто виділити Social Return on Investment (SROI), теорію змін, Big Data та аналітичні інструменти тощо. Метод теорії змін передбачає опис логічного ланцюжка змін, який повинен відбутися для отримання певного соціального результату. Тобто формується зв'язок між діяльністю організації та очікуваними змінами. Сучасні технології аналізування

Big Data дають змогу відстежувати зміни в реальному часі, отримуючи картину соціального впливу.

Соціальна окупність інвестицій або соціальне повернення на інвестиції (SROI) — це метод вимірювання та обліку цінності соціальних, економічних і екологічних результатів, створених конкретною діяльністю чи організацією. Він виходить за межі традиційної фінансової прибутковості інвестицій, оскільки включає в себе соціальну та екологічну цінність, яку відчують зацікавлені сторони в результаті діяльності. Метод SROI має на меті охопити цю позафінансову цінність шляхом переведення її в кількісний грошовий результат, що дає змогу повною мірою зрозуміти загальний вплив проекту чи організації. Ключовими компонентами цього методу є формування цінності, вимірне представлення результатів (у грошовому вираженні) та обґрунтованість управлінських рішень [11].

До основних принципів методу SROI відносять прозорість, інклюзивність та цінність результатів. Так, прозорість методу SROI передбачає відкритість і чіткість у процесі оцінювання. Цей принцип реалізується через відкритий облік інформації та чесність у відображенні результатів, що передбачає фіксування не лише позитивних аспектів реалізації проекту, а й негативні моменти, які часом мають місце у соціумі.

Інклюзивність у методі SROI полягає в залученні усіх зацікавлених сторін до процесу оцінювання. Адже важливо брати до уваги думки та інтереси всіх зацікавлених сторін, що дозволяє краще зрозуміти, яким чином діяльність організації впливає на різні групи. Інклюзивний підхід також дає змогу отримати більш повну картину соціальних змін, враховуючи потреби та очікування різних учасників. Принцип цінності результатів у SROI полягає в тому, що метод оцінює не лише фінансові показники, а й соціальні, екологічні та культурні зміни. Метод SROI перетворює соціальні та екологічні зміни на фінансові показники, надаючи змогу порівняти їх із інвестиціями, що були вкладені в проект. Разом з тим, метод SROI не обмежується показниками ефективності, а зосереджується на тому, яку реальну цінність отримали бенефіціари від діяльності організації. Метод оцінює не лише короткострокові результати, але й

довгострокові наслідки діяльності організації, що дає можливість оцінити сталість і тривалість соціальних змін [10].

Виділяють два типи оцінювання соціального повернення на інвестиції:

– ретроспективний чи оцінюючий (evaluative SROI) – коли коефіцієнт SROI розраховується ретроспективно на підставі фактичних результатів, які вже були досягнуті;

– прогнозний (forecast SROI) – коли здійснюється прогноз щодо обсягу соціальних цінностей, які буде отримано, якщо аналізована діяльність досягне запланованих результатів. Варто врахувати, що прогнозна оцінка SROI особливо корисна на етапі планування діяльності. Завдяки їй можна зрозуміти як максимізувати вплив соціальних інвестицій та визначити, які показники потрібно буде відстежувати і вимірювати в ході реалізації проекту або діяльності [4].

У науковій літературі виокремлюють наступні етапи оцінювання соціального впливу за допомогою SROI [4, 10]:

1. Ідентифікація зацікавлених сторін – визначення учасників оцінювання та їхніх інтересів.
2. Складання карти результатів, тобто формування зв'язків між діяльністю ГО, досягнутими результатами та створеними цінностями.
3. Монетизація результатів – визначення фінансового еквіваленту нематеріальних результатів.
4. Облік інвестицій, що передбачає аналізування вкладених ресурсів і витрат ГО.
5. Розрахунок SROI.
6. Формування звітності та інтерпретація результатів для зацікавлених сторін та громадськості.

Важливо розуміти, що як і будь-який інший, метод SROI має як переваги, так і обмеження або ж недоліки. Серед переваг можна виділити покращення прозорості та підзвітності перед донорами та громадою, оцінювання реального соціального впливу ГО на різні групи населення, підвищення ефективності діяльності ГО через виявлення слабких місць, залучення додаткових ресурсів

через чітке представлення результатів тощо. До недоліків аналізованого методу належить складність монетизації нематеріальних результатів, доволі висока вартість та трудомісткість процесу оцінювання, можлива суб'єктивність при визначенні цінності результатів, необхідність адаптації методології до конкретних умов діяльності ГО тощо.

Метод SROI активно використовується як міжнародними, так і українськими громадськими організаціями для оцінювання їхнього соціального впливу. Серед таких іноземних організацій варто виділити Social Ventures Australia (SVA), а саме проект Bright Spots Schools Connection (BSSC), The FRC Group (Велика Британія), Big Lottery Fund (Велика Британія) тощо. Застосування методу SROI дало змогу краще зрозуміти соціальну віддачу від інвестицій в межах проекту Bright Spots Schools Connection (BSSC) та залучити додаткові ресурси для подальшого розвитку. В ході оцінювання було встановлено, що на кожен вкладений австралійський долар соціальний ефект проєкту становить 4,4 долара [8, 9].

The FRC Group – організація, яка займається перерозподілом вживаних меблів для соціально незахищених груп населення та створює робочі місця для людей, які тривалий час перебувають без роботи. Метод SROI допоміг зрозуміти, що кожен фунт стерлінг, вкладений у діяльність організації, генерує соціальну віддачу на рівні 6 фунтів. FRC Group використала результати SROI для підтвердження своєї цінності перед партнерами та донорами, що сприяло збільшенню фінансування та розширенню діяльності [8, 9].

Big Lottery Fund – британська організація, яка підтримує широкий спектр соціальних проєктів, зокрема в сфері охорони здоров'я, соціальної інтеграції та розвитку громад. Використання методу SROI показало, що інвестиції в місцеві громадські проєкти з охорони здоров'я створили значний соціальний вплив, генеруючи віддачу у 8 разів більше, ніж вкладені ресурси. Це допомогло організації продемонструвати ефективність своїх інвестицій і залучити додаткові кошти для подальших соціальних ініціатив [8, 9].

Серед вітчизняних ГО оцінювання соціального впливу, зокрема методом SROI є доволі непопулярним. Разом з тим є низка організацій, котрі мають такий

досвід. Серед них ГО "Життя", яка спрямовує свої зусилля на боротьбу з тютюнопалінням та надання допомоги людям, які хочуть кинути палити. Свого часу організація провела оцінку соціального впливу від своєї діяльності, а саме скорочення витрат на охорону здоров'я, пов'язаних із тютюнопалінням, зростання рівня здоров'я населення та зниження смертності [2].

ГО "Український жіночий фонд" – організація, яка підтримує жіночі ініціативи та проєкти, спрямовані на соціальну інтеграцію жінок, розвиток їхньої підприємницької діяльності та боротьбу з гендерною нерівністю. Оцінювання одного з проєктів, що підтримував розвиток жіночого підприємництва в сільській місцевості, показало, суттєву соціальну віддачу, враховуючи створення нових робочих місць та зростання економічної активності. Це допомогло організації підвищити рівень довіри до їхніх проєктів, а також залучити додаткове фінансування від міжнародних партнерів [3].

Вже сьогодні процес оцінювання соціального впливу громадських організацій значно змінюється завдяки інтеграції новітніх технологій, таких як Big Data та штучний інтелект (AI), що дає змогу підвищити точність і ефективність оцінювання. Так, Big Data допомагає в обробці та аналізуванні великих обсягів даних про бенефіціарів, партнерів, соціальні результати та ресурси. Це суттєво спрощує процес моніторингу соціальних змін в реальному часі. Штучний інтелект (AI) при цьому надає можливість не лише аналізувати минулі результати, але й моделювати майбутні зміни, досліджуючи як динаміку настроїв та потреб громадськості внаслідок різних подій. Така колаборація суттєво прискорить процес оцінювання, підвищить його точність, сприятиме виявленню прихованих зв'язків між різними показниками та швидкій адаптації до змін в середовищі. Міжнародні організації, як ООН, використовують Big Data для оцінювання ефективності своїх програм у різних країнах, відслідковуючи економічні та соціальні показники в реальному часі.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.
Оцінювання соціального впливу громадських організацій за допомогою методу SROI є важливим кроком у підвищенні прозорості та ефективності їхньої діяльності. Враховуючи, що ГО відіграють ключову роль у вирішенні соціальних

питань та підтримці вразливих груп, цей метод дозволяє наочно продемонструвати, наскільки організація сприяє суспільним змінам та яку реальну цінність приносить громадам. SROI не тільки підвищує обґрунтованість державної підтримки та довіру до ГО, але й допомагає у прийнятті управлінських рішень та залученні додаткових джерел фінансування.

Інтеграція новітніх технологій, таких як Big Data та AI, також відкриває нові можливості в оцінюванні соціального впливу, надаючи гнучкіші та точніші інструменти для моніторингу змін і підвищення соціальної віддачі від проєктів. Це важливий крок у розвитку сучасного публічного управління, що дозволяє не тільки відслідковувати, але й активно впливати на суспільні процеси та ефективність ГО.

Серед перспектив майбутніх досліджень в цьому напрямку варто зосередити увагу на адаптації та вдосконаленню методу SROI для різних типів ГО, інтеграції новітніх технологій у процеси оцінювання, розроблення стандартів оцінювання соціального впливу для ГО в Україні, а також етичні аспекти такого оцінювання.

Література

1. Білик О.І., Дорош І.М. Фінанси неприбуткових організацій: навчальний посібник. Львів: Видавництво ПП «Новий Світ – 2000», 2024, 208 с.
2. ГО «Життя» URL: <https://center-life.org/informatsiyni-materialy/doslidzhennia/> (дата звернення: 03.11.2024).
3. ГО «Український жіночий фонд» URL: <https://uwf.org.ua/Category/reports/> (дата звернення: 03.11.2024)
4. Солопун Н.М., Пономарьова Н.В. Діалектика соціально-перетворювальних інвестицій в сфері управління транспортним підприємством. *Проблеми та перспективи розвитку підприємництва*. 2019. № 22 (2019). С. 139-152. URL: <http://ppb.khadi.kharkov.ua/article/view/177637> (дата звернення: 31.10.2024)
5. Emerson J., Wachowicz J., Chun S. Social Return on Investment (SROI): Exploring Aspects of Value Creation. *Harvard Business School*. 2001. URL:

<https://hbswk.hbs.edu/archive/social-return-on-investment-sroi-exploring-aspects-of-value-creation> (дата звернення: 02.11.2024)

6. Logical Framework Approach. *Sustainable sanitation and water management toolbox*. URL: <https://sswm.info/planning-and-programming/decision-making/planning-community/logical-framework-approach> (дата звернення: 30.10.2024)

7. Measuring value: a guide to Social Return on Investment (SROI). *New Economics Foundation*. Second edition, 2008. URL: <https://commdev.org/wp-content/uploads/pdf/publications/Measuring-Value-A-Guide-to-Social-Return-on-Investment.pdf> (дата звернення: 03.11.2024)

8. Social Value International. URL: <https://www.socialvalueint.org/report-assurance> (дата звернення: 02.11.2024)

9. Social Ventures Australia. URL: <https://www.socialventures.org.au/> (дата звернення: 03.11.2024)

10. The Guide to SROI. *Social Value International*. URL: <https://www.socialvalueint.org/guide-to-sroi> (дата звернення: 01.11.2024)

11. Understanding Social Return on Investment (SROI). *ESGVoices*. Dec 11, 2023. URL: <https://www.esgvoices.com/post/understanding-social-return-on-investment-sroi> (дата звернення: 30.10.2024).

References

1. Bilyk, O.I. and Dorosh, I.M. (2024), *Finansy neprybutkovykh orhanizatsij: navchal'nyj posibnyk* [Finance of non-profit organizations: a study guide], Vydavnytstvo PP «Novyi Svit – 2000», Lviv, Ukraine.

2. NGO “Life” (2024), available at: <https://center-life.org/informatsiyni-materialy/doslidzhennia/> (Accessed 03.11.2024).

3. NGO “Ukrainian Women's Fund” (2024), available at: <https://uwf.org.ua/Category/reports/> (Accessed 03.11.2024)

4. Solopun, N.M. and Ponomarova, N.V. (2019), “Dialectics of socially transformative investments in the field of transport enterprise management”, *Problemy*

ta perspektyvy rozvytku pidpryiemnytstva, vol. 22, pp. 139-152, available at: <http://ppb.khadi.kharkov.ua/article/view/177637> (Accessed 31.10.2024)

5. Emerson, J., Wachowicz, J. and Chun, S. (2001), “Social Return on Investment (SROI): Exploring Aspects of Value Creation”, *Harvard Business School*, available at: <https://hbswk.hbs.edu/archive/social-return-on-investment-sroi-exploring-aspects-of-value-creation> (Accessed 02.11.2024)

6. Logical Framework Approach (2024), “Sustainable sanitation and water management toolbox”, available at: <https://sswm.info/planning-and-programming/decision-making/planning-community/logical-framework-approach> (Accessed 30.10.2024)

7. New Economics Foundation. (2008), “Measuring value: a guide to Social Return on Investment (SROI)”, Second edition, available at: <https://commdev.org/wp-content/uploads/pdf/publications/Measuring-Value-A-Guide-to-Social-Return-on-Investment.pdf> (Accessed 03.11.2024)

8. Social Value International (2024), available at: <https://www.socialvalueint.org/report-assurance> (Accessed 02.11.2024)

9. Social Ventures Australia (2024), available at: <https://www.socialventures.org.au/> (Accessed 03.11.2024)

10. Social Value International (2024), “The Guide to SROI”. available at: <https://www.socialvalueint.org/guide-to-sroi> (Accessed 01.11.2024)

11. ESGVoices. (2023), “Understanding Social Return on Investment (SROI)”, available at: <https://www.esgvoices.com/post/understanding-social-return-on-investment-sroi> (Accessed 30.10.2024).

Стаття надійшла до редакції 03.11.2024 р.